

SLOVENEK.

Političen list za slovenski narod.

Po pošti prejemam velja:

Za celo leto predplačan 15 gl., za pol leta 8 gl., za štiri leta 4 gl., za jeden mesec 1 gl.40 kr.

V administraciji prejemam velja:

Za celo leto 12 gl., za pol leta 6 gl., za štiri leta 3 gl., za jeden mesec 1 gl.

V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 gl. 20 kr. več na leto.
Posamne številke po 7 kr.

Naročnino in oznanila (inserte) vsprejema upravništvo in ekspedija v „Katol. Tiskarni“, Vodnikove ulice št. 2.

Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma ne vsprejemajo.

Vredništvo je v Semeniških ulicah št. 2, I., 17.

Izhaja vsak dan, izvemli nedelje in praznike, ob pol 6 uri popoldne.

Štev. 262.

V Ljubljani, v petek 13. novembra 1896.

Letnik XXIV.

Podržavljenje železnic.

V seji državnega zbora dne 11. t. m. stavili so posl. dr. Kaizl in tovariši nujni predlog, v katerem pozivljejo vlado, da naj vse kar je potrebno ukrene, da se v smislu koncesij še letos podržavijo 1. vse garantovane proge avstrijske severo-zapadne železnice in 2. jugoseveronemška zvezna železnica.

Kakor znano, obotavlja se naša vlada še vedno, resno misliti na sistematično podržavljenje vsaj onih privatnih železnic, katere so neobhodne napredovanju posameznih krajev in splošnemu blagostanju. Znano je tudi, kako visoke dividende plačuje ljudstvo železniškim delnikom, ne da bi se moglo reči, da se radi tega po privatnih železnicah posebno dobro ali pa vsaj boljše vozimo kot po državnih. Istotako je znana stvar, da je mnogo onih železnic, katere so danes privatna, društvena last, na svoje oziroma svojih davkoplačevalcev stroške svojedobno zidala država in jih še le pozneje — valed popolnem napačne gospodarske politike — za primeroma majhne cene poprodala delniškim družbam.

Tako prišla je južna in severna, torej najvažnejši avstrijski železnici Rothschildu in sodr. v roke, ki sedaj napovedujejo vožne cene za osebe in blago, poleg tega pa še z zvito in če treba tudi evenkovito zakulisno politiko zgradbo državnih konkurenčnih železniških prog preprečajo. Boj zoper te železniške magnate je — to se mora priznati — jako hud in tem bolj nevaren, ker so v posameznih slučajih koncesije železniških družb že a priori nalašč in namenoma v posamičnih točkah, vzlasti v onih, katere se tikajo odkupne pravice države, tako nejasno sestavljene, da bi bile dolgotrajne in drage pravde mej državo in dotičnimi družbami skoraj da neizogibne. Zato se pa glede takih železnic vlada najraje ne poslužuje svoje odkupne pravice ampak

skuša se s takimi železnicami privatnim potom pobotati. V takem slučaju je seveda stališče države kot kupovalke slabše, od onega železniške družbe kot prodavalke in šestokrat se pripeti, da družba stavi naravnost nemogoče kupne pogoje. V tem slučaju pa navadno država odneha in — vse ostane pri starem, železniška družba pa nas še naprej dere.

Predvčerajnim stavili so Čehi v držav. zboru nujni predlog glede podržavljenja začetkom omenjenih železnic. Posl. dr. Kaizl utemeljeval je svoj predlog v izvrstnem, stvarnem govoru, v katerem je pojasnil skoraj da vsa podržavljenja sploh se tikajoča vprašanja. Radi njegove splošne vrednosti objavimo ta govor v najvažnejših točkah.

Poslanec opozarjal je najpreje na to, da se je zbornica uprav z istim predlogom uže junija meseca t. l. bavila ter da je takrat vlada obljubila, da bode takoj začetkom jesenskega drž. zbornskega zasedanja zbornica predložila načrt zakona glede podržavljenja severo-zapadne železnice. Jesen je že skoraj pošla, a vlada je s svojo obljubo še na dolgu.

Ko se je prvokrat javno govorilo o podržavljenju omenjenih dveh železnic, nameraval je tedaj voditelj trgovinskega ministerstva pl. Wittek hoditi tisto pot, katere se nam zdi jedino prava, namreč podržavljenje dotičnih železnic v zmislu koncesij brez vsakega pogajanja z družbo. Radi tega bilo se je severo-zapadni in jugo-severonemški zvezni železnici potom kratkega odloka naznanilo, da država namerava odkupljenje omenjenih železnic. To pot pa je vlada zopet popustila in z železnicama stopila v razgovor in pogajanja. Vlada ima pri garantovanih železnicah temeljem koncesije pravico, železnico prevzeti v svojo upravo. Vlada sama potem določi v zmislu koncesije kupnino in o tem obvesti železniško upravništvo. Vlada nahaja se v tem slučaju v prijetnem položaju beati possidentis. Ako železniški

podjetniki z določeno odkupnino niso zadovoljni, nastopijo lahko pot tožbe, v kateri jim pripada težavnejša vloga tožiteljev.

Govornik opozarja potem na neki splošni zakon o podržavljenju železnic, glede kojega se v železniškem ministerstvu baje vrše pripravljalna posvetovanja, in meni, da je tak zakon čisto nepotreben in bo že radi svoje splošnosti nepraktičen in nepotreben za posamični slučaj.

Pri celi akciji, pravi dr. Kaizl, je posebno obžalovati to, da so se baš tisti organi, ki so vladi najbližji, najbolj trudili, da bi našli v koncesiji spornih točk, valed kojih se je družbin položaj izdatno zboljšal. Svoj predlog govornik imenuje nujen zato, ker se situacija države nasproti železnici od leta do leta slabša in bo že v bodočem letu odškodnina železnici že za 100.000 gl. letne rente večja, nego bi bila še letos. Govornik prosi tedaj, naj zbornica vsprejme brez ugovora nujnost predloga in predlog sam, vlada pa da naj v najkrajšem času predloži načrt zakona za podržavljenje. (Odobranje.)

Železniški minister Guttenberg pojasnjeval je vladno stališče napram temu, kakor je sam priznal, narodnogospodarsko velevažnemu vprašanju, rabil mnogo lepih besed in konečno izjavil, da vladi ne preostaja drugega, nego misliti na odkup železnic po koncesiji; (Odobranje) sicer pa, da se vlada v tem oziru ne bode prenačila, in upoštevajoč vse razmere, varovala korist države.

Nujnost predloga in pa predlog sam sta se na to vsprejela. Na vladi bode tedaj ležeče, da se ravna po predlogu, v katerem je izraženo občno ljudsko mnenje, in pravočasno ukrene potrebno, da se varujejo ljudske in obče gospodarske koristi napram nenasitljivemu kapitalističnemu molohu.

Ako se to ne zgodi pravočasno, treba bo zopet in bolj energično pritisniti.

LISTEK.

Obrazi iz toplic.

(Nekaj listov iz mojega dnevnika. — Spisal Semen Semenovič.)
(Konec.)

Dolgo sta molčala v vsprejemnem objemu.

Mati je prva pretrgala molčanje:

„Kaj ti pravi zdravnik?“

„Da ne ozdravim več!“ odgovoril je sin tiho, hladnokrvno, mrtvo...

„Kaj praviš...?“ beseda je zastala materi v grlu.

„Da moram — moram umreti!“ je izgovoril sin z bridkim vzdihom.

Mati se mu je vrgla okrog vratu.

„Joso, moj Joso! reci, da si zdrav... moj Joso, nikar, nikar ne muči uboge matere...!“

„Nobene pomoči!“ zahtel je sin.

„Gorjé, gorjé... oh, svetlo mojih očij... moje veselje — moje srce — moja duša... ne, ne, moj Joso, ti ne boš umrl. Zdravniki ne vedó — ti mrzli zdravniki!... oh, oh, oh...“ obilne solze so jo polile.

Pri potu ob debeli stari hruški sta si slonila okoli vratu. Listje je ljubezljivo šepetalo, veje so se tožno pripogibale pod vetričem, v travi se je ogla

šal po tihem in zapuščeno osamljen stržek, iz grma ob stari hruški pa je prhnila preplašena ptica iz prvega sna. — Kaj jo je prestrašilo? I, kaj? — Žalostni vzdih uničenega, strtega materinega srca! Da, da, da... —

„Slava, slava!... živela gospa Prodanova!“ je vnovič zakrilil urnebesni krik nad kegljiščem in nad veselo družbo. Gospa Prodanova je bila podrla vseh devet.

„Gospa, hočete, da vas vzdignemo?“

„Uljudno odklanjam... he, he, he!“

„To se zapiše v spominsko knjigo kegljišča!“

„Seveda, seveda.“

„Gospod učitelj, pišite!“

„Da, da... gospoda moja, že pišem... Čast slovenskim damam!... tako, gospoda, tako... ‚Zlat list v tej knjižici‘...“

„Dobro, dobro!“

„Dalje...: ‚Gospa Elizabeta Prodanova, c. kr. bilježnika soproga, 22. julija — vseh devet!...‘ Gospoda, ali še kaj?“

„Gospod učitelj, narišite zraven krono!“

„Da, da...!“

Vse je slavilo kraljico kegljajočih dam. Frenetičen krik je pa šele zaoril potem, ko je postavila natakariča „štefan“ vina na mizo in priliznjeno postavila:

„Poljubljam roko, milostljiva!“

Pričelo se je trkanje in napivanje. Gospa Prodanova je poslušala in poslušala, ljubezljivo se priklanjala ter se še ljubeznijeje smehljala z redkimi, a glasnimi: „he, he, he...“

Ženska v blaženi sreči!

Od vesele naše družbe mi je splavalo oko pod staro hruško ob cesti. Tu je še bridkejše ihtela mati pri sinu. Ženska v trpki nesreči! — Ono je hvalil v njeni sreči zbor veselih tovarišev in tovarišic, — ta pa ni imela v svoji bedi sočutnega srca, ki bi ji bilo lajšalo neznosno bol! V dno duše me je zamrzelo. Iz prsij se mi je izvil vsklik:

„O, ironija življenja!“ Zamislil sem se. Iz zamisljenja me je vzdramil nežen glas:

„Kaj premišlujete, gospod?“

Začuden sem se ozrl. Za menoj je stala prikupna oseba gospice Albine St., najmirnejše in najbolj tihe dame v naši družbi.

„Klanjam se, gospica... kaj premišljam?... i, v nekaj sem se bil zamislil.“

„Videli ste morebiti prav tisti prizor ko jaz, ki sem sedela ob ograji pri potu?“

„Kateri?“

„Pod hruško...!“

„Da!“

„Oprostite, da vas motim“. S temi besedami se je obrnila proč. V njenih očeh sem zapazil dve svetli solzi. Bila je nežnočutna, blaga ženska, ka-

Državni zbor.

Dunaj, 11. novembra.

Pričetkom seje odgovarja naučni minister baron G a u t s c h na interpelacijo posl. dr. K u r z a in tovarišev, ki so vprašali, ali hoče minister sklicati komisijo strokovnjakov v modroslovju, ki naj bi preiskala vspehe preiskav dr. Ježeka, ki ovržejo Harveyevo teorijo o toku krvi, in s poskusi prouči njegova načela. Naučni minister pravi, da je nova hipoteza sicer zanimiva, vendar pa ne tolikega pomena, da bi se naučno ministerstvo moralo pečati s tem vprašanjem, katero naj preiščejo učenjaki.

Dalje odgovarja na interpelacijo dr. Engela in tovarišev, ali je profesor na srednjih šolah še usposobljen za poučevanje, ako se je več let odtegnil svojemu učiteljskemu poklicu. Tej interpelaciji je dal povod sklepa štajr. dež. odbora glede profesorja in bivšega državnega poslanca dr. Hofmanna. Minister pravi, da se določba v XXIV. členu min. naredbe z dne 7. febr. 1884 ne nanaša na nameščene profesorje, ki so na podlagi zakonskih določb ali uradnih odlokov začasno oproščeni pouka.

Zbornica nadaljuje debato o premembi in dopolnilu obrtnega reda.

Posl. dr. F u n k e izjavlja, da ni umestno govoriti o „umirajoči zbornici“, ki v zadnjem času razvija toliko delavnosti. Obrtniki si sami ne morejo pomagati in potrebujejo državne podpore. V prvi vrsti treba uravnati vprašanje o učencih. V tem oziru je treba več obrtnih šol, kjer naj bi učenci razstavljali svoje izdelke. Na drugi strani pa naj bi obrtniki sami uvaževali potrebo nadaljevalnega poduka za učence.

Posl. K u p e l w i e s e r želi, naj se § 99 v toliko izpremeni, da „praviloma“ se učna doba ne sme čez jedno leto podaljšati, da morejo učenci ponavljati izpite.

Trgovinski minister baron G l a n z priporoča, naj se pusti v zakonu določba, da se učna pogodba za učence dela pri županstvu, ako gospodar ni član nobene zadruga, kar je mogoče pri tovarnarjih. Minister je proti podaljšanju učne dobe čez jedno leto.

Posl. D e m e l naglašja, da je država sama mnogo zanemarila glede izomike obrtnikov; v Nemčiji je v tem oziru mnogo boljše.

Posl. B r a z n o v s k y podpravlja premembo obrtnega reda; posl. N e u b e r naglašja, da se vse stranke vjemajo gledé podpore obrtnemu stanu in primerne obrtne reforme. Govornik priporoča risarske šole posebno za stavbinske obrte in da se učencem na teden da prilika nekaj ur hoditi v šolo.

Poročevalec E x n e r ugovarja skoraj vsem preminevalnim predlogom, priporoča pa resolucijo, naj vlada uredi delavno dobo trgovskih pomočnikov. Pri glasovanju obveljajo z malimi premembami § 99 (dolžnosti učencev), § 100 (dolžnosti gospodarjev), § 137 (kdaj se gospodarju vzame pravica imeti učence), kakor tudi vsi ostali paragrafi.

Nato se prične razprava o predlogu poslanca Kaizla in tovarišev, ki meri na to, da se odkupi

teri ni ugajala hrupna družba. Sam ne vem, kam je izginila poznejše. Cel večer je nisem več videl.

Mati in sin sta se bila vzdignila izpod hruške in molče odšla v vas...

Naša družba je nadaljevala kegljanje pri luči.

Ze sem mislil vstati s svojega sedeža in se pridružiti veselim tovarišem in tovarišicam, da bi se malo razvedril. Ze sem se pripravljaj na opravičenje, zakaj nisem takoj pritekkel častitat gospé Prodanovi in že sem zbiral besede v stavke, da vsaj sedaj popravim zamujeno — kar se je začul ropot konjskih kopit in drdranje gosposkega voza. Postal sem.

Čili konjiči so pridirjali. Pogledal sem v voz. V njem je sedel debel možak. Spoznal sem ga. Bil je — juvelir J. Zraven njega je molče sedela bleda in upala — njegova hčerka. Voz je lahko bežal proti Novemu mestu...

V veseli naši družbi pa je prepeval uprav takrat gospod Kladivar — prvi veseljaček — tole narodno:

„Kdor en jabuk maj,
Pa ne jé ga ne;
Kdor v gostilno gre,
Pa neče vinca pit' —
Ta mora velik tepec bit'!“

„Velik, velik tepec bit'!“ je odmevalo v bližnjem gozdiču, skozi katerega je tekla lahna kočija.

Da je moral šmentani Kladivar uprav takrat peti to pesen!...

1. garantirano omrežje avstr. severo-zahodne železnice in 2. južno-severno nemška železnica in sicer v smislu pogodbe in še v tekočem letu. Po kratki debati in pojasnilu železniškega ministra se sprejme nujnost kakor tudi predlog sam. — Posl. H a u c k interpeluje železniškega ministra radi delavskih razmer pri južni železnici, posl. H a u c k, D ö t z in tovariši pa ministerskega predsednika radi postopanja graške policije pri raznih shodih.

Prihodnja seja v petek.

Dunaj, 12. novembra.

Budgetni odsek.

V današnji seji budgetnega odseka je izjavil načelnik R u s s, da odloži načelnitvo, ker je izstopil iz nemške levice, kateri so bile večje stranke pričetkom tega državnega zbora dovolile to častno mesto.

Odsek je nato brez premembe vsprejel vladno predlogo glede znižanja pristojbin pri posojilih za kraljevino češko in mesto Plzen.

Posl. dr. M e n g e r poroča o proračunu carine ter naglašja, da bi se moralo vstaviti 42 milijonov in ne 40, kakor predlaga vlada. Ker pa sta delegaciji že odobrili to svoto, nasvetuje resolucijo, da naj vlada v prihodnje vstavlja v proračun znesek zadnjih treh let. Dalje predlaga dve resoluciji, da naj se v Zatu ustanovi carinski urad in da vlada pri nagodbi z Ogersko ne sme dovoliti višje carine od petrolja.

Dr. K a i z l vpraša vlado, ali bode o pravem času odpovedala carinsko in trgovinsko zvezo z Ogersko, ter zahteva, naj vlada stalno namesti finančne stražnike ter jim dovoli ženitev po šestletni službi.

Finančni minister vitez B i l i n s k i naglašja, da se mora v proračun vstaviti svota, katero sta določili delegaciji; sicer pa slučajni preostanek zmanjša kvotni prispevek. Posl. Kaizlu odgovarja, da vlada varuje pravico odpovedi carinske in trgovinske zveze z Ogersko, da pa se v tem trenutku ne more jasneje izraziti. Glede finančnih stražnikov izjavi minister, da bi se morale plače zvišati, kar pa bi povzročilo velike troške. Proračun carine je bil vsprejet.

Posl. M e n g e r poroča še o posebnih davkih pri trgovini in prodaji žganih pijač. Proračunava se 1.135.000 glđ. Poročevalec priporoča, naj se ta davek opusti ter prideli konsumnemu davku.

Politični pregled.

V Ljubljani, 13. novembra.

O poslovnem načrtu državnega zbora do bližnjih božičnih počitnic se poroča, da se rešijo oziroma obravnavajo poleg obrtne novele, ki je sedaj v razpravi, še naslednje predloge: Wurmbbrandov predlog gledé podeležjenja zavarovanja zoper ogenj. Gledé tega predloga bo pa baje Hohenwartov klub predlagal, naj se vrne odseku. Nadalje se vrši razprava o uradniški predlogi, o predlogi gledé živinske soli, kakor tudi predlog poslanca Pacaka gledé dolžnosti pričevanja državnih poslancev. Konečno želi tudi poljedelski minister, da pride njegova predloga gledé kmečkih zadrug na vrsto, ki je gotovo največje važnosti.

Češko vseučilišče na Moravskem. Izjava naučnega ministra barona Gautscha je v obilni meri razburila moravske nemške liberalce in začeli so že sanjati o nekem celjskem podobnem vprašanju. Glavno gardo zastopa iz raznih takih prilik znani list „Tagesbote“. To glasilo trobi v svet, da vprašanje gledé češkega vseučilišča na Moravskem ni tako jednostavno, kakor bi se komu dozdevalo na prvi pogled, kajti to ni samo šolska, marveč tudi prevažna politična in narodna zadeva, ki zelo nadkriljuje znano celjsko vprašanje, katero je pa vendar vrglo ministerstvo in sistem. Baron Gautsch premalo ceni politično in narodno stran takih vprašanj, ker sicer bi ne govoril samo o „pouku“ in k večjemu še o financijelnih razmerah. Minister ne sme misliti, da je vsaka zahteva nenemških narodov samo kulturnega pomena. On se seveda s takim pojasnilom najlozje izogne vsem težočam, akoravno s tem še ni rešeno vprašanje gledé nemške narodnosti, ki je vendar lepilo (!) države. Baron Gautsch je bil že jedenkrat naučni minister in potem zopet ni bil in kaj tacega se mu kaj lahko pripeti v najbližnjem času. Tako in jednako se glasi cuvertura tega glasila k napovedani pogodbeni borbi mej Čehi in Nemci. Tako ima v čišlih nemško-liberalna klika kulturne zahteve nenemških narodov.

Ožje volitve na Mažarskem so izpadle včeraj, kakor je bilo pričakovati, popolno ugodno za židovsko-liberalno vladno stranko. Zmagala je, ako se sme sploh njena priboritev tako imenovati, v vseh šestih okrajih s svojimi kandidati proti kandidatom katoliško-ljudske stranke v petih in proti onemu Košutove stranke v jednom slučaju. Poslednji stranki je vladna klika najbrže v obilni meri hvaležna, ker je ni ovirala pri volitveni borbi nasproti najpogumnejšemu vodji katoliške ljudske stranke, grofu Ferdinandu Ziehyju, ki je seveda potem takem moral propasti. Vladna klika je sedaj tem lažje zmagala, ker je lahko koncentrirala vse svoje agitacijske sile na maloštevilna bojišča, katera je najbrže pri glavni volitvi nameroma prihranila za bodoči, „mirnejši“ čas. Akoravno nimamo še natančnih poročil, vendar lahko že danes naglašamo, da se tudi včerašnje volitve niso vršile zakonitim potom, in se je ravnotako rabila sila, kakor pri prvi volitvi.

Interpelacija v nemškem državnem zboru gledé odkritij Bismarckovega glasila, katero so stavili v predzadnji seji poslanci centruma, vladi nič prav ne ugaja in je torej vse radovedno, kako se bo rešila iz nastavljenega zanjke. Naravnostnega odgovora državni zbor že a priori ne more pričakovati, kajti potem zada vlada sama sebi najgorjo zašnico, ker bi se ta njena izjava prav nič ne strinjala z izjavo, ki jo je objavil pred nekaj dnevi „Reichsanzeiger“. Pač pa se pričakuje obširnejše poročilo o stališču Nemčije v trozvezi in njenem razmerju napram ostalim državam. Mogoče je tudi, akoravno ne lahko verjetno, da se graja z vladne strani način, na kakoršen so objavile „Hamburger Nachrichten“ državne tajnosti, vendar bode pa vsakako vlada zagovarjala politiko kneza Bismarcka. Ker se je odgovor določil še le na ponedeljek 16. t. m. in bo ravno tedaj dospel državni kancler knez Hohenlohe s potovanja, se meni, da bo on sam odgovarjal centrumu gledé neutralitetne pogodbe z Rusijo.

Slovstvo.

Aškero in drugi.

(Dalje.)

Pesnik vidi silno nasprotstvo med kapitalistično družbo in proletarijsko maso, in to mu daje več idej, katere uporablja za pesmi. Pri tem pa izraža take nazore, da kažejo le njegovo onemoglost v presojanju socialnega vprašanja. Kader slika grozno nesoglasje med družbo, takrat pač večkrat resnico dobro zadene, kader pa „rešuje socialni problem“, takrat ga pusti še teh par fraz na cedilu, katere je povedal Sokolom.

S pesmijo „Kako je v brlogu nastal nemir,“ se ne pečamo, ker je pač v vsakem oziru preokorna, vseskozi neestetična in v kljub svoji dolgosti jako plitva.

A „Satanova smrt“ kaže Aškeročeve nazore jasno: Satan sedi na prestolu in k njemu prihajajo razni služabniki, da mu poročajo, kako delujejo po svetu. Izmed teh „vragov“ sta za nas važna dva. Jeden je čuden: derviš z zelenim turbanom. Ta „satanov služabnik“ se pritožuje, da na svetu preveč napreduje omika, napredek, svoboda, ta „vrag“ je mračnjak, nazadnjak! Tako poroča svojem šefu — satanu:

„Veličanstvo! Ni daleč več konec sveta!
Čisto znamenj zlovesčih množi se:
Oh, iz teme k svetlobi čim dalje, tem več
Sili, trudi in peha ljudij se!

„O, kako prevelika luč smrtnim očem,
To spoznanje strup dušam škoduje!
Blagodejna le tema je, pravimo mi,
Toda svet tega zdaj ne veruje!“

„Le nazaj, nazaj, v blažene čase nazaj,
Ko grmade so svete plamtele!
In ko žrtve so misli svobodne na njih
Bogu v slavo proklete gorele!“

„Takšno ljubimo luč in tak pojem je naš
O napredku, duševni svobodi...
Ne vstavljal nas, Lucifer-solnce, nikár!
Navdihuj, ideal nas in vodi!...“

„Neue Freie Presse“ bi gotovo bogato nagradila te vrstice, zakaj redko kdaj se je o krščanstvu in o njega kulturni nalogi v naši dobi tako neresnično pisalo. Res, le „misel svobodna“ ona misel, ki je res svobodna od vseh logičnih zakonov in ni vezana niti na resnico, je mogla svetu oznaniti novo pridobitev „prosvete“ in „napredka“: derviša z zelenim turbanom na glavi, ki je satanov sluga.

Sedaj pristopi drug sluga k satanu: kan iz de-
vete dežele — „tolst in debel ko pustno je prase“.¹⁾
Ta je pa kapitalist. Ako se je kdaj pesniku kak popis
posrečil, moramo reči, da je tu kapital. gospodar-
stvo naših držav izvrstno popisal. Le jedno stvar je
zamolčal: da je ta „kan“ iz one dežele, v kateri
vlada „Misel Svobodna“. A poslušajmo, kako razvija
kapitalistični kan svojo gospodarsko teorijo:

„Domovine me sreča neskončno skrbi.
Noč in dan, oh, po glavi mi hodi!
Socijalni problem že rešujem več let...
No, poslušaj, a potlej sam sodi!

„Grad prekrasen sezidal za harem sem svoj;
Tristo rožic v njem živih cveti mi!
Na vsem vzhodu ne najdeš ti lepših nikjer;
Harem dela velike skrbi mi.“

„In konjušnica nova in pasji hlev nov —
To oboje se baš dokončuje —
Dve palači ponosni! Poddanik nobén
V hišah lepših nikjer ne stanuje.“

„Karavane vsak dan mi iz vseh pokrajin
V grad donasajo danj in darove;
Kam poshraniti vse? Kak zapraviti vse?
To skrbi dan na dan so mi nove.“

„Vsa Deveta dežela na tabora dva
Nejednaka se modro deli ti:
V tabor večji berače sem gladne nagnal,
V manjšem sami bogatci so siti.“

„Jaz na strani bogatcev seveda stojim,
Nje le z milostjo svojo podpiram;
Hej, pri njih je veselje! Zabave vsak dan!
Siromake čemerne preziram.“

„Da veselja berači ne motijo nam,
In zabave da bolj so nam varne —
Oh, to dela največjih mi vsak dan skrbij!
V vsaki vasi dam gradit vojarne...“

„Po načelih jaz tvojih“ visokih tako
Za očino delujem — a čuda!
Nehvaležno mi ljudstvo za mojo je skrb —
Ne priznava mi mojega truda!“

„Zadovoljni robovi več niso z menoj,
Godrnjanje se širi osódnó,
Vse otrasa verige... na svoje noge
Hoče vstati, hoditi svobodno.“

„O nekakih krivicah berači kričé,
To vsakdanja je njihova pesem!
Kaj pravica je — tega v resnici ne vem;
Kar živim, o njej sanjal še nesem.“

„Milijoni umirajo, prè, od gládú,
Jeli kruha bi radi, a ni ga!
Jaz sem sit. Če poddanik je lačen kje kak,
No, kaj mene, povej mi! to briga?“

„Domovina, glej! meni na srečo leži,
Skrb za njo že ne daje mi spati...
Socijalni problem jaz razumem — kaj ne?
Kdo bi mogel ga drug razvozlati?“...“

Da je tak „realizem“ smrt vsake prave poezije,
o tem se menda ni treba dolgo razgovarjati. A go-
tovo je, da je kapitalistično gospodarstvo izvrstno
popisano. Žal, da Aškerc ne ve, od kod so prišli
taki nazori v družbo. Tako tartarsko gospodarstvo
požrešnih in samopašnih kanov je postalo mogoče
šele tedaj, ko se je odpravilo krščanstvo iz držav.
— „Misel Svobodna“ je razrušila meje, katere je
krščanstvo s strogimi zakoni stavilo samopašnosti, iz-
koriščevanju ljudstva, svobodni konkurenci. Libera-
lizem si je pridobil žalostno slavo, da je pritiral se-
danje države do tega strašnega stanja.

(Dalje sledi.)

¹⁾ Takih surovostij se mora privaditi, kdor hoče „uži-
vati“ naše „realiste“.

²⁾ Satanovih.

Iz mestnega zbora ljubljanskega.

Ljubljana, dne 11. nov.

(Konec.)

O rekurzu črevljarja M. Trebarja proti magi-
stratnemu odloku, s katerim se zahteva od njega
40 gld. letnine za prostor v šolskem drevoredu, na
katerem si je postavil lastno barako, poroča odbor-
nik dr. Stare ter predlaga, naj se prošnji ne ugodí,
ker on ni izgubil stanovanja vsled potresa, marveč
se mu je isto samo odpovedalo.

Odbornik dr. Gregorič priporoča Trebarjevo
prošnjo, ker je imel kot mali obrtnik ako ne di-
rektne vsaj indirektno škodo, kakor sploh vsi mali
obrniki, ker je zanj ta svota že znatna in ker mora
k letu itak podreti svojo barako, kakor vsi drugi. S
tem predlogom se strinjajo odborniki Kozak,

Dimnik in Mali in se pri glasovanju tudi
vsprejme.

Na to sledi poročilo finančnega in policijskega
odseka o organizaciji mestne straže. Da bi se iz-
ognilo vednim pritožbam od strani prebivalstva, je
predlagal policijski komisar, naj se pomnoži število
redarjev za 24 mož. S tem bi bilo prvič ustrezno
javni varnosti, drugič bi se pa znatno olajšala zelo
težavna služba mestnih stražnikov, ki morajo sedaj
v 48 urah 28—30 ur biti neprestano v službi. Po-
višanje je dalje potrebno vsled vedno večjega pro-
meta, posebno pa še vsled priklopljenja Vodmata.

Poročevalec Senekovič prebere na to po-
ročilo županovo, ki je mnenja, naj se z ozirom na
sedanje finančne razmere pomnoži straža samo za
10, t. j. na 50 mož, ob enem pa naj se jim zviša
letna plača ter določijo nastopni plačilni razredi:
600, 550, 500, 450, 420 in 360 gld. V poslednji
razred naj bi spadalo 28, torej nad dve tretjini za-
časnih stražnikov. Ob enem naj bi se določile pet-
letnice po 60, 50 in 40 gld. Konečno nasvetuje žu-
pan, da se zvežejo posamne stražnice s telefonsko
zvezo in se posebno zaslužni stražniki odlikujejo z
srebrnimi svetinjami na belo-zelenem traku. Odseka
se strinjata s tem, da se pomnoži mestna straža za
deset mož, ne ugaja jima pa plačilna lestva, mar-
več predlagata nastopno vrsto: 2 vodji z letno plačo
600 gld., 10 nadstražnikov po 500, 20 stražnikov
po 450 in 18 začasnih stražnikov s plačo 400 gld.
Prvi trije razredi naj bi bili definitivni s pravico do
pokojnine. Mesto petletnic predlaga odsek 10od-
stotno aktivitetno doklado. Svota povišanih plač bi
znašala na leto 22.400 gld., torej nekako 7000 več
ko sedaj. Odsek odobrava konečno telefonsko zvezo
mej stražnicami, ne strinja pa se s predlogom žu-
panovim gledé srebrnih svetinj.

Tem predlogom se odločno protivi odbornik
Gogola. Govornik pogreša izkazov o številu straž-
nikov v drugih mestih, pripomi, da je za časa poli-
cijskega komisarja Perone zadostovalo 16 stražni-
kov in da ima mesto Inomost samo 30 stražnikov.
Odb. Gogola dalje naglašá, da je pri straži mero-
dajna le kvaliteta, ne pa število. Povoljen vspeh bi
se dosegel s povišanjem plače in dobro šolo; poleg
tega se pa morajo sprejemati boljše moči, kakor so
se n. pr. lansko leto. Konečno se izjavi, da bo gla-
soval le za 4 nove stražnike, kolikor se jih potre-
buje za novi mestni del, dalje pa noče obteževati
občine s tako znatno svoto.

Podžupan dr. vitez Bleiweis obžaluje, da
se govornik ni udeležil odsekove seje, kjer bi bil
lažje izrazil svoje pomisleke, in se čudi, kako more
kaj tacega govoriti.

Odborniki Mali, Turk, dr. Majaron in
dr. Gregorič se popolno strinjajo z odsekovimi
predlogi: poslednji omeni, da bo z veseljem glaso-
val za predloge, ker ne bo denar zavržen, ako se
bolje poskrbi za javno varnost. S tem se bode pa
tudi znatno zboljšalo žalostno stanje stražnikov ter
bo tudi lažja izobrazba, ker ne bodo ti tako utrjeni.

Odborniku Gogoli odgovarjata še župan in po-
ročevalec Senekovič.

Odbornik dr. Majaron predlaga dostavek, da
se morajo nove službe takoj razpisati in spopolniti
do 1. januarja 1897.

Odbornik dr. Stare je mnenja, da ne smejo
biti vsi stražniki oženjeni, marveč naj bodeta dve
tretjini samskih in naj se za te omisli posebna vo-
jašnica v novem poslopju za požarno brambo, ki se
v kratkem izvrši.

O tem predlogu se vname zelo dolgotrajna de-
bata. Dr. Gregorič meni, naj bodo neoženjeni
samo začasni stražniki, ki še ne dobé tolike plače,
da bi mogli preživiti družino, in ki še nimajo pra-
vice do pokojnine. Z vojašnico govornik ni zado-
voljen.

Ta predlog podpira tudi odbornik Svetek.

Odbornik Pirc predlaga iz demokratskega sta-
lišča, naj se nikomur ne krati sloboda ženitve.

Odbornik Trček govori za vojašnico, odbornik
Velkavrh predlaga, naj bodeta dve tretjini ože-
njenih.

Poročevalec pa je konečno mnenja, naj se pri
oddaji služb ozira v prvi vrsti na neoženjene pro-
silec.

Pri glasovanju so bili vsprejeti vsi predlogi od-
sekov ter dodatni predlogi odbornikov dr. Majaron
in Pirc.

Ostale točke se obravnavajo v jutrišnji seji.

Dnevne novice.

V Ljubljani, 13. novembra.

(Deželni glavar kranjski) g. Oton Detela
je bil včeraj od presvetlega cesarja vsprejet v avdi-
jenci.

(Paleta,) katero je darovala naša domača umet-
nica gospica Ivana Kobilčeva za efektno loterijo
„Glasbene Maticice“ v Ljubljani, je vredna družica
prejšnjim delom nadarjene te slikarice. Slika —
zbirka raznobojnih cvetlic naše flore — odlikuje se
po lepi koncepciji, dovršeni tehniki in dobri dispo-
ziciji, sploh po vseh onih vrlinah, katere smo že
čestokrat opažali pri umotvorih Kobilčevih. — S
tem lepim darilom pridružila se je gospica Ivana
Kobilčeva prvim, ki so dejanski podprli namero Ma-
tičino. — Naša želja je, da posnemajo domorodno
darovalko vsi zavedni Slovenci; poleg tega pa že-
limo tudi, da nam je skoro prilika, videti zopet kako
novo delo marljive gospice, in v to pomozí naše za
umetnost vneto občinstvo kar največ mogoče.

(Slovensko gledališče.) Opozarjamo na današnje
predstavo igre „Dom“; v nedeljo se bode pred-
stavljal Schillerjeva tragedija „Marija Stuart“,
katera je pri prvih dveh predstavah dosegla tako
sijajen uspeh, da je pač pričakovati dobrega obiska.

(Uradne ure na magistratu) bodo z dnem
1. decembra od 8. ure zjutraj do 2. ure popoldne.
Za stranke je odločen čas od 8. ure zjutraj do 1. ure
popoldne. — Uradovanje ob nedeljah in praznikih
ostane nespremenjeno.

(Iz blejske okolice,) 10. novembra. Po dolgo-
trajnem deževju imamo danes lep jesenski dan. Vse
hiti v gozd po listje in po storže. Neverjetno dobro
gre letos kupčija s storži. Ako se pelješ v Lesce,
srečuješ na cesti voz za vozom samih storžev. V
Lescah je pa kolodvor veliko premajhen, da bi mogli
hitro razkladati. Vsak dan jih gre več vagonov na-
prej. Do sedaj so jih nad 50 vagonov že odposlali.
V vsak vagon jih naložé 10.000 do 11.000 kilogra-
mov. Cena je zopet znatno poskočila. Po 2 gld.
50 kr. se sedaj plačujejo. Precej tisočakov bodo
vrgli in lep zaslužek imajo oni, ki jih oberajo, pa
tudi vozniki. Škoda utegnejo imeti le posestniki go-
zdov, ker mnogi prav neusmiljeno klestijo smreke
in lomijo veje, samo da imajo vreče prej napolnjene,
zato tudi muogi posestniki sami oberajo. Nekateri
so potegnili za storže v svojih gozdih po 50, 100
in več goldinarjev, še največ pa seveda nese ta kup-
čija — prekupcem. Kakor govore, rabijo te storže
nekaj za seme, največ pa da izdelujejo ono teko-
čino, s katero si vi po mestih čistite zrak v svojih
zaduhlih sobah.

(Rezervisti,) katerim so pri kontrolnem shodu
vojaške knjižice pridržali, dobé jih zopet pri magi-
stratu nazaj.

(Nagle smrti) je umrl dne 5. t. m. 44letni di-
urnist Pavel Razboršek iz Podpeč.

(Odlikovanje.) Izdelovatelj perila na Dunaju,
gosp. Valentin Zupančič, rojen Kranjec iz Le-
sec na Gorenjskem, dobil je naslov dvornega zala-
gatelja.

(Iz Vranje Peči) dne 12. nov. Pri nas smo na
zahvalno nedeljo streljali, ker smo dobili novega g.
župnika, prvega dušnega pastirja s tem naslovom.
— V spominu nam je še g. Mihael Rozman, ki je
tukaj služboval celih 50 let., t. j. od l. 1822 do
l. 1872. Imel je vse pravice samostojnega duhov-
nika, imenoval in podpisaval pa se je vedno le kot
lokalni kaplan. Nasledoval ga je g. Janez Parapat,
znan zgodovinar in pisatelj. Oskrboval je župnijo 7
let, t. j. od l. 1872 do l. 1879. Njegovo življenje,
delovanje in trpljenje je popisal g. J. Benkovič v
„Dom in Svetu“ l. 1894 z geslom: „Slep je, kdor
se s petjem ukvarja“. Od l. 1879 do letos je župnijo
z vso skrbljivostjo vodil g. Valentin Pečnik; pred
tremi mesci jej je zavoljo bolehnosti dal slovo. Novi
g. župnik tudi uči otroke v novo vstanovljeni za-
silni šoli branja, pisanja in računstva. Sosedni gg.
duhovniki so ga prišli pozdravit v ponedeljek, t. j.
9. nov. Ta dan se je tudi sklenilo, da se odslej ne

Menjalnica bančnega zavoda

Najbolje priporočena
za preskrbljenje vseh
v **kurznem listu**
zaznamovanih
menic in vrednostij

Schelhammer & Schattera

Wien,
I. Bezirk
Stefansplatz
Nr. 11, Parterre

bo več pisalo Vranja peč, ampak pravilno: Vranja Peč. Gospodu župniku Bog daj tisoč sreč!

(Skoraj neverjetno.) Iz ombrometrične štacije v Zelimljah se nam poroča: Čudno je bilo letošnje poletje. Vedni dež in zopet dež. Človek bi mislil, da je letošnje poletje Bog zna koliko več dežja padlo, kakor lansko. In vendar temu ni tako. Od 1. julija (ko se je tu opazovalnica ustanovila) pa do 7. nov. je bilo tu mokrote lansko leto 821.5 mm, letos pa v istem času, to je do zahvalne nedelje, 821.4 mm. Bilo je toraj lansko poletje v istem času še 0.1 mm več dežja, kakor pa letos. Če pomislimo še, da je bil lanski majnik in junij dokaj moker, letošnji majnik pa in prva polovica junija precej suha, pridemo do zaključka, da je lansko poletje precej več dežja bilo nego letos. In vendar smo lani avgusta meseca imeli precej občutljivo sušo, letos pa vedno v vodi stali!

(Truplo) Alojzija Kočevarja z Blok, ki je sinoči utonil pri šentpeterskem mostu, je dobil Anton Klaker. Odpeljali so je v mrtvašnico pri Sv. Krištofu. Govori se, da je Kočevar sam skočil v vodo. Koliko je resnice na tem, ne vemo.

(Duhovniške premembe v lavantiški škofiji.) Premešeni so č. gg.: Anton Ravšelj iz Starega Trga v Pameče, Mat. Stoklas iz Šmartna pri Slov. Gradcu v Ribnico, Maks Ocvirek od Svetega Stefana na Muto; č. gospod Josip Horvat, župnik na Bizeljskem, je stopil v stalni pokoj.

(Dragoceno zbirko hroščev) je daroval gospod M. Lipold, veleposestnik v Mozirju, slov. gimnaziji v Celju.

(Politično društvo „Edinost“) priredi prihodnjo nedeljo tri javne shode: zjutraj v Bazovici, popoldne na Občini in v Marezigah.

(V Baderni) bodo prihodnji teden otvorili drugo ljudsko šolo družbe sv. Cirila in Metoda za Istro.

(Novi član dež. šol. sveta za Istro) na mesto umrlega kanonika Jos. Križmana je g. Nikola Druscovich. Tako so vsi člani, katere imenujeta vlada in dež. odbor, Italijani ali njih pristaši, izvzemši dež. šol. nadzornika vit. Klodiča, kateremu pa so itak vezane roke. Torej za 118.000 Italijanov vse, za 185.000 Slovanov nič.

(Vinska letina v Dalmaciji) je letos prav dobra, posebno v šibeniškem in zadarskem okraju, na Visu in Korčuli.

(Iz Rima) 10. novembra. Mnsgr. Macario je včeraj t. j. 9. nov. prišel v Rim in stanuje v avstrijskem hospicu „S. Maria dell'anima“, kjer ga je mnsgr. Nagl prijazno sprejel. Popoldne se je predstavil avstrijskemu poslancu grofu Revertera, zvečer ob 6. pa ga je v avdijenci sprejel sv. Oče. Mnsgr. Ciril Macario je rojen 19. februarja 1867, tedaj še ni 30 let star; njegov rojstni kraj je Scenainch v škofiji Tebe. Lansko leto 15. novembra bil je imenovan apostolskim administratorjem aleksandrijskega patrijarha in kmalo potem so ga sv. Oče poslali k Meneliku, naj bi posredoval glede oproščenja laških vojakov vjetnikov. Da se to eminentno človekoljubno podjetje ni posrečilo, dala je povod laška framašonska vlada, katera je vse svoje moči napela, da bi le preprečila blage namene svete stolice. V tem smislu so tudi framašonski časopisi očitno javili, da je bolje, da ostanejo laški podaniki v Afriki, kakor da jih oprostijo sv. Oče. To je pač človekoljubje framašonov 19. stoletja.

(Oropan samostan.) Iz Belgrada se poroča, da je trop šestih hajdukov napadel samostan Sveti

Petar pri Paračinu ter ga popolnoma izropal. Samostanski opat rešil je svoje življenje samo na ta način, da je prosil milosti roparskega kolovodje.

Telegrami.

Dunaj, 13. novembra. Presvetli cesar je vsprejel včeraj župana Strobacha v avdijenci. Župan je prosil cesarja, naj bi obiskal nameravano Schubertovo razstavo v januarju. Cesar je obljubil, da obišče razstavo, ako bo le mogoče.

Dunaj, 13. novembra. Pričetkom seje je odgovoril naučni minister na interpelacijo poslanca dr. Šusteršič-a radi Lavrenčičevega dela povodom cesarjeve petdesetletnice. Minister je izjavil, da Lavrenčič nima nikakega naloga od ministerstva in da se je pozval, naj opraviči svojo trditev, da se delo izdaje po vladnem nalogu.

Dunaj, 13. novembra. V okraju Margarethen so našli umorjeno 70 letno šiviljo Stöger v njenem stanovanju. Najbrže je izvršen rop in umor.

Inomost, 13. novembra. V južnotirolskih mestih so bili izvoljeni vsi dosedanji deželni poslanci.

Solnograd, 13. novembra. Pri dopolnilni volitvi za državni zbor je bil mesto poslanca Lienbacherja izvoljen stolni kapitulat Winkler.

Levov, 13. novembra. Dopolnilna volitev za deželni zbor mesto pokojnega posl. viteza Dembovskega se je razpisala na 22. decembra.

Budimpešta, 13. novembra. Pri večerajskih ožjih volitvah se je dosegel nastopni vspeh: V Kecskemetu je zmagal liberalec Nagy proti grofu Ferdinandu Zichyju, v Vacovu liberalec Gajary proti župniku Reveszu, v Raczkovcu liberalec Földvary proti Košutovcu Varsanyju. Tudi v Varinu je zmagala liberalna stranka.

Carigrad, 13. novembra. Sultan je zelo častno vsprejel avstro-ogerskega poslanika barona Calice. Politika se v pogovoru ni omenjala.

Belgrad, 13. novembra. Radi popolne preplave Moravske doline je ustavljen ves železniški promet. Vsi kraji ob obrežju Drine in Morave so pod vodo.

Pariz, 13. novembra. (Poslanska zbornica.) Dvorana in galerije so prenapolnjene. Povsodi vlada živahno gibanje. Posl. Mirman interpeluje vlado, zakaj je dovolila, da se smejo vršiti „gotovi“ cerkveni shodi, in zakaj je prepovedala shod profesorjev in učiteljev. Govornik graja vladno nezaupanje nasproti učiteljem in njeno slabotnost napram agitaciji duhovščine, ki je brez dovoljenja priredila več shodov v Rheimsu, na katerih se je naučevalo za boj proti vladi. — Naučni minister Rambaud odgovarja poslancu Mirmanu, da namerava predložiti prav slobodnjaški zakon, s katerim se bo učitelstvu dovoljevalo, združevati se in prirejati poljubne shode. Pravos. min. Darlan izjavlja, da se je samo jeden shod v Rheimsu vršil tako, da ga vlada ne more odobravati. Vdeležilo se ga je šest duhovnikov, izmej ka-

terih se je samo jeden tako obnašal, da je bilo razžaljivo, in mu je vlada vsled tega odtegnila plačo. Vlada namerava razposlati na škofo okrožnico, v kateri se vlada zavaruje za bodočnost proti enakim dogodkom. Ministerski predsednik Meline naglašja, da se glede shoda v Rheimsu mnogo pretirava. — Vlada ni smela energično poseči vmes, ker so se ga vdeležili tudi lajki. Popolno neresnična pa je trditev, da dela vlada „klerikalcem“ propagando. Naši predniki so bili ravno tako tolerantni, ko mi. Naša politika se strinja z interesi dežele. — Oglasilo se je še več govornikov, ki se niso strinjali z vladno izjavo, ter predlagali, naj se ji izreče nezaupnica. Pri glasovanju pa je bil s 324 proti 225 glasovom vsprejet predlog posl. Poincaré, ki odobruje vladno izjavo.

Pariz, 13. novembra. Senat je vsprejel načrt zakona glede preosnove davka na pijače.

Za slabotne

bolehave valed pomanjkanja krvi in na živcih, blede in slabotne otroke; izvrstnega okusa in preizkušenega učinka je

železnate vino lekarja Piccolija v Ljubljani (Dunajska cesta) priporočeno od mnogih zdravnikov. — Pol litera steklenica velja 1 gid., pet pol litera steklenic 5 gid. (122 50—38) 2

Umrli so:

11. novembra. Marija Dopfer, dimnikarjeva hči, 8¹/₂ meseca, Krakovske ulice 27, morbus Brightii chon.

12. novembra. Alojzij Kočevar, lesni agent, 43 let, je v Ljubljani vtonil.

Meteorološko poročilo.

Dan	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura po Celziju	Vetrovi	Nebo	Mokrina v 24 urah v mm.
12	9. zvečer	733.8	2.3	sr. svzh.	skoro jasno	
13	7. zjutraj	736.7	-0.8	sl. svzh.	megla	0.0
	2. popol.	737.6	3.3	sr. svzh.	oblačno	

Srednja večerajsnja temperatura 2.6°, za 1.8° pod normalom.

Danes zjutraj močna slana.

Služba orgljavca in mežnarja je takoj oddati.

Več se izve pri podpisnem.

Peter Režek, župnik.

748 3-1

Stari Trg pri Poljanah.

Čafo
elegantne in cenene

Klobuče
dunajskega kalupa za gospé in gospice
ima edino le

Dr. Recknagel
Mestni trg št. 3 in 24
v Ljubljani.

681 10-9

Dunajska borza.

Dne 13. novembra.

Skupni državni dolg v notah	101 gid. 35 kr.
Skupni državni dolg v srebru	101 . 30 .
Avstrijska zlata renta 4%	123 . 45 .
Avstrijska krona renta 4%, 200 kron	101 . 10 .
Ogerska zlata renta 4%	122 . 15 .
Ogerska krona renta 4%, 200 kron	99 . 35 .
Avstro-ogerske bančne delnice, 600 gid.	938 . — .
Kreditne delnice, 160 gid.	364 . 30 .
London vista	119 . 90 .
Nemški drž. bankovci za 100 m. nem. drž. velj.	58 . 77 ¹ / ₂ .
20 mark	11 . 76 .
20 franfov (napoleonidor)	9 . 53 ¹ / ₂ .
Italijanski bankovci	44 . 50 .
C. kr. cekini	5 . 69 .

Dne 12. novembra.

4% državne srečke l. 1854, 250 gid.	144 gid. — kr.
5% državne srečke l. 1860, 100 gid.	154 . 50 .
Državne srečke l. 1864, 100 gid.	193 . 25 .
4% zadolžnice Rudolfove želez. po 200 kron	99 . — .
Tisine srečke 4%, 100 gid.	137 . — .
Dunavske vravnave srečke 5%	129 . 75 .
Dunavsko vranavno posojilo l. 1878	106 . — .
Posojilo goriškega mesta	112 . — .
4% kranjsko deželno posojilo	99 . 25 .
Zastavna pisma av. osr. zem.-kred. banke 4%	99 . 35 .
Priporitetne obveznice državne železnice	222 . 25 .
južne železnice 3%	173 . — .
južne železnice 5%	127 . 90 .
dolenjskih železnic 4%	99 . 50 .

Kreditne srečke, 100 gid.	198 gid. — kr.
4% srečke dunav. parobr. družbe, 100 gid.	140 . — .
Avstrijskega rudečega križa srečke, 10 gid.	17 . 75 .
Rudolfove srečke, 10 gid.	22 . — .
Salmove srečke, 40 gid.	70 . — .
St. Genois srečke, 40 gid.	71 . — .
Waldsteinove srečke, 20 gid.	60 . — .
Ljubljanske srečke	22 . 75 .
Akcije anglo-avstrijske banke, 200 gid.	154 . — .
Akcije Ferdinandove sev. železn., 1000 gl. st. v.	3377 . 50 .
Akcije tržaškega Lloyda, 500 gid.	427 . — .
Akcije južne železnice, 200 gid. sr.	99 . 25 .
Dunajskih lokal. železnice delniška družba	64 . — .
Montanska družba avstr. plan.	84 . 05 .
Trboveljska premogarska družba, 70 gid.	155 . 50 .
Papirnih rubljev 100	127 . 62 .

Nakup in prodaja

vsakevrstnih državnih papirjev, srečk, denarjev itd.
Zavarovanje za izgube pri izrebanjih, pri izrebanju najmanjšega dobitka.
Kulantna izvršitev naročil na borzi.

Menjarnična delniška družba

„MERCUR“
Wollzeile št. 10 Dunaj, Mariahilferstrasse 74 B.

Pojasnila v vseh gospodarskih in finančnih stvareh, potem o kurnih vrednostih vseh spekulacijskih vrednostnih papirjev in vsaki sveti za dosego kolikor je mogoče visocega obročevanja pri popolni varnosti.

naloženih glavnic.